

Toets effecten veldschuur op Natura 2000 gebieden

Behorende bij de ruimtelijke onderbouwing van Agri-Services Frencken, Sint Lambertusdijk 2, Reuver.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag wordt getoetst of het project/handeling, gelet op de instandhoudingsdoelstelling(en), de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen.

a. Verzuring

Als er stoffen in het milieu terecht komen die leiden tot het zuurder worden van lucht, neerslag, bodem, oppervlaktewater of grondwater, spreken we van verzuring. Dit leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitatype en daarmee mogelijk ook het verdwijnen van typische (dier)soorten.

Met de realisatie van de veldschuur, neemt het aantal dieren niet toe, waardoor er ook geen sprake is van een toename van emissies en ook niet van de ammoniakdepositie welke van invloed kan zijn op de verzuring van een gebied. De veldschuur wordt gebruikt voor stalling van werktuigen, opslag van wikkelpalen en stro en opslag van vaste mest. Het optreden van verzuring in de beschermde gebieden als gevolg van de veldschuur is dan ook uit te sluiten.

b. Oppervlakteverlies

Verlies aan leefgebied is evident van invloed op planten- en diersoorten. Door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken. Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden.

De locatie Sint Lambertusdijk 2 te Reuver ligt buiten een Natura-2000 gebied. De realisatie van de veldschuur heeft derhalve geen oppervlakteverlies van een Natura-2000 gebied tot gevolg.

c. Versnippering

Versnippering betreft het uiteenvallen van het leefgebied van een soort in meerdere kleinere, ruimtelijk gescheiden leefgebieden. Door versnippering zijn veel oorspronkelijke populaties uiteengevallen in een netwerkpopulatie. Bij voortgaande versnippering kan zo'n netwerkpopulatie verder uiteenvallen in een reeks kleinere populaties die geen onderling contact meer hebben.

De locatie Sint Lambertusdijk 2 ligt buiten een Natura 2000 gebied. De realisatie van de veldschuur leidt derhalve niet tot versnippering van Natura 2000 gebieden.

d. Vermesting

Vermesting betreft elke extra aanvoer van voedingsstoffen, met name stikstof en fosfaat. Het kan gaan om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden) of nitraat- en fosfaataanvoer door het oppervlaktewater. Ook verhoogde mineralisatie, dat wil zeggen de omzetting van plantenresten en humus tot voedingsstoffen en CO₂, leidt tot vermisting.

De vermesting van de gebieden vindt niet plaats doordat de mest binnen het bedrijf wordt gebruikt. Daarbij wordt op grond van de uitrijregels gewerkt. Overschotten, die niet op eigen bedrijf kunnen worden afgezet, worden afgezet bij derden volgens de regels van de Meststoffenwet. Op grond van de nationale regelgeving kan er van worden uitgegaan dat vermesting via grondwater niet optreedt.

In de veldschuur worden geen dieren gehouden. De vaste mestopslag is voorzien van vloestofkerende vloeren en wanden met aparte opvang van mogelijk vrijkomend gier/vocht. Van vermesting van Natura-2000 gebieden vanuit de veldschuur is dan ook geen sprake.

e. Verzilting

Verzilting treedt op als het water te zout/chloriderijk is voor een optimaal grondgebruik of voor zoete natuurtypen. Verzilting komt voor over het gehele spectrum tussen zoet (<200 mg Cl/l) en zeer zout (> 30.000 mg Cl/l) en is niet beperkt tot zout en brak water.

De locatie Sint Lambertusdijk 2 ligt buiten een Natura 2000 gebied. De activiteiten op de locatie als gevolg van de veldschuur leiden niet tot verzilting van de betreffende gebieden.

f. Verontreiniging

Er is sprake van verontreiniging wanneer stoffen, die onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties voorkomen, door menselijke activiteiten in een gebied terechtkomen. Het gaat om een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc.

Van de veldschuur en van het gebruik ervan komen geen schadelijke stoffen vrij.

g. Verdroging

Er is sprake van verdroging als door menselijk ingrijpen de actuele grondwaterstand lager is dan de gewenste grondwaterstand (weersomstandigheden, bijvoorbeeld de effecten van een droge zomer, tellen niet mee). Als gevolg hiervan ontstaat een vochttekort bij planten die juist van grondwater afhankelijk zijn. Daarnaast treden er veranderingen op doordat de aard en de beschikbaarheid van voedingsstoffen veranderen. Hoe droger het gebied, des te hoger de mate van doorluchting van de bodem. Bacteriën zijn daardoor beter in staat organisch materiaal af te breken. Hierdoor komt onder meer stikstof in nitraatvorm als voedingsstof vrij. Verdroging leidt daardoor in sommige gebieden (bijvoorbeeld op veengronden) tot vermesting en tot een niet-omkeerbare verandering in de boden: bodemdaling.

Er zijn ook gebieden waar verdroging kan optreden zonder dat de grondwaterstand in de ondiepe bodem daalt. Het gaat daarbij om gebieden waar van oudsher grondwater omhoogkomt. Kwelwater is water dat elders in de bodem is geïnfiltreerd en dat naar het laagste punt in het landschap stroomt. Kwelwater heeft dikwijls een bijzondere samenstelling: het is rijk aan ijzer en calcium, arm aan voedingsstoffen en niet zuur, maar gebufferd. Schade aan de natuur die veroorzaakt wordt door een afname of het verdwijnen van kwelwater, wordt ook verdroging genoemd.

De bouw van de veldschuur alsook het gebruik van de veldschuur heeft geen gevolgen voor de verdroging van een Natura-2000 gebied. Het hemelwater afkomstig van de veldschuur wordt ter plaatse geïnfiltreerd in de bodem en dus niet afgevoerd. Er vindt geen significante verslechtering plaats ten aanzien van verdroging.

h. Vernatting

Vernatting is het permanent verhogen van het grondwaterpeil door menselijk handelen. Vernatting is een storende factor voor vegetatietypen en soorten die van nature onder drogere omstandigheden voorkomen. Bij verdergaande vernatting kan een gebied ongeschikt worden voor planten en dieren.

De bouw van de veldschuur alsook het gebruik van de veldschuur leidt niet tot vernatting van een Natura-2000 gebied. Het hemelwater wat normaal op de bodem valt, valt nu op het dak en wordt ter plaatse geïnfiltreerd. Per saldo komt er geen water bij.

i. Verandering stroomsnelheid

Verschillen in stroomsnelheid (langzaam of snel) en dimensies (van bovenloop tot riviertje) leiden tot duidelijke verschillen in levensgemeenschappen en kenmerkende soorten hiervan. Door verandering in stroomsnelheid verdwijnen kenmerkende soorten en levensgemeenschappen. Dit treedt bijvoorbeeld op bij kanalisatie van beken.

De veldschuur wordt niet gerealiseerd binnen de betreffende beschermingsgebieden en heeft daarom geen verandering van stroomsnelheid tot gevolg.

j. Verandering overstromingsfrequentie

Overstromingen zijn van invloed op de vochttoestand, de zuurgraad, de voedselrijkdom en het zoutgehalte van een gebied. Een verandering in overstromingsfrequentie heeft dus invloed op de genoemde factoren. Voor een voedselarme vegetatie bijvoorbeeld leidt een toenemende overstroming met voedselrijk water tot vermessing: verrijking van de bodem en daardoor verruiging van de vegetatie. Bij boezemlanden die regelmatig worden overstroomd leidt een afname van de overstromingsfrequentie tot verzuring van de bodem, waardoor basen-minnende plantensoorten kunnen verdwijnen. Langdurige overstroming kan leiden tot zuurstofgebrek in de wortels van planten waardoor planten kunnen afsterven.

De veldschuur ligt buiten het stroomvoerend en/of waterbergend winterbed van rivieren of ander oppervlaktewater. Ook is de locatie niet gelegen binnen het overloop gebied van een beek of andere waterloop. Van verandering van de overstromingsfrequentie als gevolg van de veldschuur is geen sprake.

k. Verandering dynamiek substraat

Verandering van dynamiek van het substraat kan leiden tot verandering van de abiotische randvoorwaarden waardoor vegetatiegemeenschappen kunnen veranderen.

Dynamiek van het substraat is bijvoorbeeld van belang voor droge pioniervegetaties in de duinen en stuifzanden, die dankzij voortdurende overstuiving lange tijd kunnen blijven voortbestaan.

Van een dergelijke verandering dynamiek substraat als gevolg van de te bouwen veldschuur is derhalve geen sprake.

l. Verstoring door geluid

Voor sommige soortgroepen zijn nadelige effecten van geluidsbelasting bekend. Van broedvogels is bijvoorbeeld bekend dat gebieden met een te hoge geluidsbelasting vermeden worden en dat het reproductiesucces in deze gebieden lager is dan in ongestoorde gebieden.

Gelet op het gebruik van de veldschuur en de afstand tot de Natura2000 gebieden hebben de activiteiten in en bij de veldschuur geen verstoring tot gevolg op Natura 2000 gebieden voor wat betreft dit aspect.

m. Verstoring door licht

Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Onderzoek naar het ruimtelijk gedrag van enkele zoogdieren toont aan dat sommige soorten door verlichting worden aangetrokken

terwijl andere soorten geen reactie lijken te vertonen.

De veldschuur en het gebruik van de veldschuur heeft geen verstoring door licht op Natura-2000 gebieden tot gevolg. Van kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving is geen sprake, omdat de activiteiten bij daglicht plaatsvinden.

n. Verstoring door trilling

Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc.

Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend.

Binnen de veldschuur komen trillingen zoals hier bedoeld en hierboven benoemd niet voor. Hierdoor is een verstoring als gevolg van trillingen niet aan de orde.

o. Optische verstoring

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Interactie met andere factoren treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).

Gevolg: optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging, omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen af van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewinning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.

Gelet op de afstand tot de Natura2000 gebieden, de bestaande activiteiten, de ligging van de veldschuur bij de sleufsilos en de inpassing van de veldschuur conform het landschapsplan, is een optische verstoring als gevolg van de veldschuur niet te verwachten.

p. Verstoring door mechanische effecten

Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers. Verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.

Deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitatype en/of verstoring of het doden van fauna-individuen. Bij habitattypen treedt de verstoring/verandering vaak op ten gevolge van recreatie of bijvoorbeeld militaire activiteiten. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van het habitatype. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golfslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte.

Van een dergelijke verstoring als gevolg van de veldschuur en het gebruik ervan is geen sprake.

q. Verandering in populatiedynamiek

De storende factor verandering in populatiedynamiek treedt op indien er een direct effect is van een activiteit op de populatieopbouw en/of populatiegrootte. Er wordt hier vooral bedoeld of de situatie wanneer er sprake van sterfte van individuen door wegverkeer, windmolens, of door jacht of visserij. Veel storende factoren leiden op hun beurt – dus indirect – tot een verandering in populatiedynamiek. Deze storende factor zit namelijk aan het einde van de effectketen. Bewuste, menselijke ingrepen op

populatie-niveau kunnen leiden tot directe problemen en problemen in de toekomst. Een verandering in populatie-omvang is een direct effect. Een verandering in populatie-opbouw (verandering van de verhouding sterfte-reproductie) leidt in de toekomst tot effecten. Zowel minder organismen (een kleinere populatie) en zeker een verandering in samenstelling van de populatie (bijv. meer oude dieren) kunnen leiden tot een verandering in de geboorte/sterfte ratio. En daarmee kan er iets veranderen in de populatiedynamiek (het gedrag in de tijd). Dit kan uiteindelijk leiden tot het (tijdelijk) verdwijnen van soorten, waardoor het evenwicht van het ecosysteem verschuift. De gevoeligheid is sterk afhankelijk van diverse populatiekenmerken zoals de generatietijd van een soort en de huidige grootte van populaties.

Van verandering in de populatiedynamiek zoals hierboven wordt beschreven, is als gevolg van de realisatie van de veldschuur en het gebruik ervan geen sprake. De veldschuur heeft geen gevolgen voor de populatiedynamiek.

r. Bewuste verandering soorten samenstelling

Er is sprake van bewust ingrijpen in de natuur door herintroductie van soorten, introductie van exoten, uitzetten van vis, inzaaien van genetisch gemodificeerde organismen etc. Interactie van/met andere factoren heeft met name direct invloed op de factor 'verandering in populatiedynamiek'. Hierdoor treedt concurrentie op in voedselbeschikbaarheid, nestgelegenheid etc. Deze concurrentie kan leiden tot het verdringen (opvullen van de niche) van de oorspronkelijke soorten. Ook kunnen soorten verdwijnen door predatie van de geïntroduceerde soort. Hierdoor kunnen relaties binnen het ecosysteem worden verstoord

De veldschuur en het gebruik ervan betreft geen bewuste verandering van de soorten samenstelling.

Conclusie:

De veldschuur en het gebruik van de veldschuur leiden niet tot een stijging van de ammoniakdepositie op de Natura-2000 gebieden. Naar aanleiding van bovenstaande toelichting kan verder geconcludeerd worden dat er door de realisatie van de veldschuur geen sprake kan zijn van andere significante nadelige effecten op de Natura 2000 gebieden.

Datum: 03-09-2019